

סימן פז - "לא תבשל..."

1		סימן פז - "לא תבשל..."
1	איסור בישול, אכילה, הנאה	
1	בתורה כתוב שאסור לבשל גדי בחלב אמו. מניין שאסור גם לאכול או להנות ממנו?	➤
3	איסור הנאה	
3	האם לוקים, וכמה צריך להנות כדי להתחייב מלקות?	➤
3	איזו הנאה אסורה?	➤
5	הנאה מבשר בחלב האסור מדרבנן	➤
5	איסור בישול	
5	עישון ובישול בחמי טבריה	➤
5	מהו הבישול שאסרה תורה?	➤
5	טיגון	➤
6	האם שריפה נחשבת בישול?	➤

איסור בישול, אכילה, הנאה

➤ בתורה כתוב שאסור לבשל גדי בחלב אמו. מניין שאסור גם לאכול או להנות ממנו?

תלמוד בבלי מסכת חולין דף קטו עמוד ב

דבי רבי ישמעאל תנא: + שמות כ"ג+ + שמות ל"ד+ + דברים י"ד+ לא תבשל גדי בחלב אמו ג' פעמים, אחד - לאיסור אכילה, ואחד - לאיסור הנאה, ואחד - לאיסור בשול. תניא, איסי בן יהודה אומר: מנין לבשר בחלב שאסור - נאמר כאן: + דברים י"ד+ כי עם קדוש אתה, ונאמר להלן + שמות כ"ב+ ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, מה להלן אסור, אף כאן - אסור, ואין לי אלא באכילה, בהנאה מנין? אמרת, ק"ו, ומה ערלה שלא נעבדה בה עבירה - אסורה בהנאה, בשר בחלב שנעבדה בו עבירה - אינו דין שאסור בהנאה! מה לערלה - שכן לא היתה לה שעת הכושר. חמץ בפסח יוכיח - שהיתה לו שעת הכושר - ואסור בהנאה, מה לחמץ בפסח - שכן ענוש כרת! כלאי הכרם יוכיחו - שאין ענוש כרת - ואסור בהנאה.

תלמוד בבלי מסכת חולין דף קיד עמוד ב

אמר רב אשי: מנין לבשר בחלב שאסור באכילה - שנאמר + דברים י"ד+ לא תאכל כל תועבה - כל שתעבתי לך הרי הוא בבל תאכל, ואין לי אלא באכילה, בהנאה מנין? כדרכי אבהו, דאמר ר' אבהו א"ר אלעזר: כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכלו - אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה במשמע, עד שיפרוט לך הכתוב כדרך שפרט לך בנבלה - לגר בנתינה ולעובד כוכבים במכירה.

ספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה

והמצוה הקפ"ו היא שהזהירנו מבשל בשר בחלב והוא אמרו יתעלה לא תבשל גדי בחלב אמו. ומי שבשלו לוקה ואף על פי שלא אכלו כמו שהתבאר במקומות מן התלמוד (מכות כא ב חולין קיד א):

והמצוה הקפ"ז היא שהזהירנו מאכול בשר בחלב והוא אמרו גם כן לא תבשל גדי בחלב אמו פעם שניה. רוצה בו איסור אכילה. ובגמר חולין (שם) אמרו בשר בחלב לוקה על בישולו ולוקה על אכילתו. ובגמר מכות (כא ב) אמרו המבשל גיד הנשה בחלב ביום טוב ואכלו לוקה חמש לוקה משום אוכל גיד הנשה ולוקה משום מבשל גיד ולוקה משום מבשל בשר וחלב ולוקה משום אוכל בשר בחלב ולוקה משום הבערה. ושם אמרו אפיק הבערה ועייל עצי הקדש ואזהרתיה מהכא ואשריהם תשרפון באש לא תעשון כן ליי"י אלהיכם. ובגמר חולין (שם) אמרו להכי אפקה רחמנא לאכילה בלשון בישול כי היכי דאבישול לאקי אאכילה נמי לאקי. ובשני מפסחים (כה ב) אמרו בבשר בחלב להכי לא כתב ביה רחמנא אכילה בגופו למימרא שלוקין עליו אפילו שלא כדרך הנאתו. וזכור זה:

ובכאן ראוי לי שארמוז על שורש גדול שלא קדם לי זכרו. וזה שאמרו ית' לא תבשל גדי בחלב אמו נכפל בתורה שלשה פעמים (משפטי כג, ס"פ תשא, ראה יד). ואמרו מלמדי הפירוש שכל לאו מהם הוא לעניין, אמרו (מכילי משפטי חולין קטו: וש"נ) חד לאיסור אכילה וחד לאיסור הנאה וחד לאיסור בשול. ולמקשה שיקשה ויאמר לאי זה דבר מניית איסור אכילתו ואיסור בשולו שתי מצות ולא תמני איסור הנאתו מצוי שלישי, הנה ידע המקשי שאיסור הנאה אין ראוי שיימנה מצוה בפני עצמה מפני שהוא ואיסור אכילה ענין אחד. שהאכילה מין ממניי ההנאה. ואמרו ית' בדבר שהוא לא ייאכל אמנם הוא דמיון מדמיוני ההנאה. והכוונה שהוא לא ינהג בו לא באכילה ולא בזולתו. והוא אמרם ע"ה (פסחי' כא ב וש"נ) כל מקום שנאמר לא תאכל לא תאכלו לא יאכל אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה במשמע עד שיפרט לך הכתוב כדרך שפרט בנבלה, שביאר היתר התועלת בה והוא אמרו (ראה יד) לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה וכו'. ולפי השרש הזה אין ראוי שיימנה איסור אכילה ואיסור הנאה שתי מצות. ואילו מנינו אותם שתי מצות בבשר בחלב היה ראוי כמו כן בחמץ (ל' קצז) ובערלה ובכלאי הכרם (ל' קצב - ג) שיהיה בכל אחד מאלו הארבע מצות איסור הנאה מצוה בפני עצמה. ומצד שנפל באלו ולא מנה זולת הלאו שבא באיסור אכילתם לבד ובכלל זה איסור הנאה כמו שהנחנו כמו כן יפול בבשר בחלב. ונשאר בכאן שאלה אחת לבד. והיא כי יש לאומר שיאמר אחר שאיסור הנאה יגיע מאיסור אכילה כמו שבארו ע"ה לאי זה דבר היה צריך הכתוב אל לאו שלישי בבשר בחלב עד שתיאסר בו הנאתו כמו שבארנו. הנה תשובת זה שהוא הוצרך אל זה מפני שלא בא בבשר בחלב לא תאכל ממנו שממנו נאסרו האכילה וההנאה ולפיכך הוצרך לאו אחר לאסור הנאה. וכבר זכרנו הסבה שבעבורה לא כתב רחמנא אכילה בבשר בחלב, שכל מה שזכר בו אכילה אינו חייב עד שיהנה באכילתו, אמנם אם פתח פיו ובלע דבר מן האיסורים או אכלו והוא חס עד שישרוף גרונו ויכאיבהו בעת בליעתו ומה שדומה לזה הוא פטור חוץ מבשר בחלב שהוא חייב על אכילתו ואפילו לא יינהג כמו שזכרו וכמו כן כלאי הכרם כמו שנבאר במה שאחר זה (מ' קצג). והבין כל השרשים האלו וזכרם. וכבר התבאר משפטי מצוה זו בשמיני מחולין (קג ב - קח ב, קיג - קיז ב):

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה א

בשר בחלב אסור לבשלו ואסור לאכלו מן התורה ואסור בהנאה וקוברין אותו ואפרו אסור כאפר כל הנקברין, ומי שיבשל משניהם כזית כאחד לוקה שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו, וכן האוכל כזית משניהם מהבשר והחלב שנתבשלו כאחד לוקה ואף על פי שלא בשל.

הלכה ב

לא שתק הכתוב מלאסור האכילה אלא מפני שאסר הבשול כלומר ואפילו בשולו אסור ואין צריך לומר אכילתו, כמו ששתק מלאסור הבת מאחר שאסר בת הבת.

כסף משנה הלכות טומאת מת פרק א הלכה ב

ואם תאמר והרי בטומאת משא ובבת ובאיסור אכילת בשר בחלב ענשו מן הדין וי"ל שמאחר שבת הבת אינה אסורה אלא מחמת הבת שהיא אמה ממילא משמע שהיא אסורה ואין כאן עונשין מן הדין וכך אמרו בפרק הנשרפין (דף ע"ו) גבי איסור הבת וכי עונשין מן הדין גילוי מילתא בעלמא הוא ופירש"י כמ"ש, ובשר בחלב מכיון שאסר בישולו הוי בכלל לא תאכל כל תועבה כל שתיעבתי לך הרי הוא בבל תאכל א"נ דמשמע שלא אסרה תורה לבשל אלא כדי שלא יבוא לאכול ובמת משמע דגילוי מילתא בעלמא הוא שמאחר שמטמא במגע ובאהל ממילא משמע שמטמא במשא והתוס' בריש ב"ק גמגמו בהא דאין עונשין מן הדין:

(הרחבה על היחס בין המקורות שהביא הרמב"ם – ראה חתם סופר בדף הרחבות)

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז סעיף א
כתוב בתורה: לא תבשל גדי בחלב אמו (שמות כג, יט; לד, כו; דברים יד, כא) ג' פעמים; אחד לאיסור בישול, ואחד לאיסור אכילה, ואחד לאיסור הנאה. והוציא אכילה בלשון בישול, לומר שאינו אסור מן התורה אלא דרך בישול, אבל מדרבנן אסור בכל ענין.

איסור הנאה

➤ **האם לוקים, וכמה צריך להנות כדי להתחייב מלקות?**

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ח הלכה טז
כל מאכל שהוא אסור בהנאה אם נהנה ולא אכל כגון שמכר או נתן לעכו"ם או לכלבים אינו לוקה ומכין אותו מכת מרדות, והדמים מותרין

(בפתיחה לספר המצוות, הרמב"ם כתב "שורשים", שהם הקווים המנחים מה, לשיטתו, נקרא מצווה מדאורייתא הראויה להיספר במניין התרי"ג. חשוב להעיר שאין זה מזלזל ח"ו בשאר המצוות, ואין כאן המקום להאריך בחשיבות מניין התרי"ג.
בשורש השני הרמב"ם כותב שדברים שנלמדים בריבוי או ב"ג מידות – לא ראוי למנות כמצווה. יש דיון שלם, האם הכוונה היא שדינים כאלו אינם דאורייתא, או שרק לא נמנים בתרי"ג למרות שיש להם תוקף דאורייתא. עכ"פ, הרמב"ן הבין שכוונתו היא שהם דיני דרבנן, וכאן מתווכח עמו).

השגות הרמב"ן לספר המצוות שורש ב

ומי"מ אע"פ שנתברר דבר זה עדיין אנו בצער גדול עם כללו של הרב שעדיין יש לו פתחון פה לומר בשאר הדברים הלמדן בהקש שאינן תורה מן הסתם ותהיה זו מן המפורשות בדבריהם שהן תורה אע"פ שלמדוה בגזירה שוה כמו שקדושי השטר אצלו דאורייתא אע"פ שלמדום בהיקש ויצאה והיתה מה יציאה בשטר אף הויה בשטר. אבל אין זה עיקר. אבל עיקר שרשי התלמוד שכל הנדרשין בתלמוד באחת משלש עשרה מדות כולן דברי תורה והם פירוש תורה שנאמרה למשה בסיני בין שנאמר שקבלו אותם בפרט, כגון שלמדנו מפי הגבורה דקדושין הן בכסף ושהם נרמזים בתורה מקיחה קיחה, ובשטר ושהם נרמזים מויצאה והיתה, וכן בבשר בחלב נאמר לו בסיני שאסור באכילה ובהנאה בין גדי בחלב אמו בין שאר בהמה בחלב אחר ונאמר לו שהן באין בכתוב מרובי המקראות, ובין שנאמרו לו הדברים סתם ונצטוו לדרוש התורה בכללה במדרשי שלש עשרה מדות והסכימו החכמים במדרש כל מצוה ומצוה ואע"פ שבאו במקומות אסמכתות כבר אמרנו שהם מקשים ומתריצים הם בפירוש. ואם יש מהם סתומות במקראות במקומות מועטים אינם נעלמים מלומדי הגמרא. וכבר אמרו לעולם אל תהי גזירה שוה קלה בעיניך

פתחי תשובה יורה דעה סימן פז

(ב) לאיסור הנאה - ואי היה לוקה על הנאה – דעת הרמב"ם דאינו לוקה, ושאר פוסקים סוברים דלוקה. והנ"מ בזה"ל אי לוקה עבה"ט לעיל ס"י ט"ז סק"י. ועין פמ"ג בפתיחה שנסתפק אי אסור ח"ש בבישול והנאה מה"ת. דבאכילה קי"ל ח"ש אסור מה"ת ובישול והנאה צ"ע ע"ש ועיין בצ"ח בפסחים ד' כ"ב בד"ה והרי אמ"ה שנסתפק בזה ג"כ לענין הנאה לחוד ואח"כ כתב בפשיטות דלדעת הרמב"ם שאינו לוקה על הנאה ודאי לענין איסור גם ח"ש אסור בהנאה מה"ת, אך לשאר פוסקים שלוקה על הנאה ודאי אינו לוקה על הנאה כ"א בכזית ע"ש ועיין בתשובת רבינו עקיבא איגר סימן ק"ץ שהביא ראייה מסוגיא דבי"ק ד' מ"א דשיעורו בהנאת פרוטה ע"ש. ובשר בחלב הנאסר בהנאה קוברין אותו. ואם שרפו גם אפרו אסור בהנאה מה"ת:

(חלק מהמקורות שהובאו בפתחי תשובה הובאו בדף ההרחבה)

➤ **איזו הנאה אסורה?**

שומה עלינו לשאול לא רק איזו הנאה אסורה, אלא גם איזו אכילה.
ראינו ברמב"ם ספר המצוות לאו קפ"ז שלוקים על אכילת בשר בחלב גם לא כדרך הנאתו. נראה את מקור הדברים.

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף כד עמוד ב

אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן: כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן. למעוטי מאי? - אמר רב שימי בר אשי: למעוטי שאם הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו, שהוא פטור. וכל שכן אוכל חלב חי שהוא פטור. איתמר נמי, אמר רב אחא בר עויה אמר רב אסי אמר רבי יוחנן: הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו - פטור, לפי שכל איסורין שבתורה אין לוקין עליהם אלא דרך הנאתן. אמר אביי: הכל מודים בכלאי הכרם שלוקין עליהן אפילו שלא כדרך הנאתן. מאי טעמא - משום דלא כתיב בהו אכילה....(עמוד ב)...ואביי תאמר במאי? תאמר בבשר בחלב שאין לוקין עליו אלא דרך הנאתו - אטו בבשר בחלב אכילה כתיבה ביה? - ואידך דקא מוטיב לה סבר: להכי קא גמר מנבילה, מה נבילה דרך הנאתה - אף בשר בחלב דרך הנאתו.
משמע שחלקו האמוראים האם לוקים על בשר בחלב שלא בדרך הנאתו.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק יד הלכה י

כל האוכלין האסורין אינו חייב עליהם עד שיאכל אותן דרך הנאה, חוץ מבשר בחלב וכלאי הכרם לפי שלא נאמר בהן אכילה אלא הוציא איסור אכילתן בלשון אחרת בלשון בשול ובלשון הקדש לאסור אותן ואפילו שלא כדרך הנייה.

הלכה יא

כיצד הרי שהמחה את החלב וגמעו כשהוא חם עד שנכוה גרונו ממנו או שאכל חלב חי, או שעירב דברים מרים כגון ראש ולענה לתוך יין נסך או לתוך קדרה של נבלה ואכלן כשהן מרין, או שאכל אוכל האסור אחר שהסריח והבאיש ובטל מאוכל אדם הרי זה פטור, ואם עירב דבר מר בתוך קדרה של בשר בחלב או ביין כלאי הכרם ואכלו חייב.

חידושי הריטב"א מסכת פסחים דף כד עמוד ב

ואסיקנא דשלא כדרך הנאתן היינו היכא דהניח חלב שור הנסקל על גבי מכתו שהוא פטור, וכתב הרי"ט ז"ל לא שנא עשה ממנו תחבושת ולא שנא שסך ממנו, ואפילו למאן דסבר מדרבנן דסיכה כשתיה (עי' בחי' רבינו נדה ל"ב א') הני מילי בשמן שזו היא דרכו וכשעושה להתענוגי אבל בחלב לאו אורחיה כלל ואפילו כשסך להתענוגי שאין דרך הנאתו אלא להדליק בו או למשוך בו עורות, הלכך מותר לעשות תחבושת מחמץ אפילו שלא במקום סכנה דהא ליכא אלא איסור דרבנן ושרי, ומיהו בשהיתה של גוי והיא ברשותו עד שאינה ראוייה לכלבים דליכא למעבר עלה בבל יראה ובל ימצא, ע"כ מפי הרא"ה ז"ל.
ואסיקנא בגמרא דכלאי הכרם ובשר בחלב לוקין עליהם אפילו שלא כדרך הנאתן דלא כתיב בהו אכילה, וכן פסק הרי"י קרקושה ז"ל.

רמ"א על השולחן ערוך יורה דעה פ"ז סעיף ו'

עוד כתבו דהכלי שעושין בו מים לחפיפת הראש, אין לשמש בו, דעושין אותה מאפר שעל הכירה ורגילות הוא להתערב שם בשר וחלב. (מהרי"ל). ולכן יש לאסור גם כן להשתמש מן הקדירות של התנורים שבבית החורף, משום דנתזים עליהם לפעמים בשר וחלב מן הקדירות שמבשלים בתנורים (מהרי"ו). ובדיעבד אין לחוש בכל זה. ואף לכתחלה אין בזה אלא חומרות בעלמא, והמיקל לא הפסיד.

ש"ך שם

כ ורגילות להתערב שם בשר בחלב - והא דלא מיתסר מה"ט לחפיפת הראש שהרי נהנה משום דלרחוץ ראשו כיון שאינו דבר של אכילה לא חשיב הנאה כיון שאינו נהנה מגוף האיסור

הפרי חדש(אורח חיים תמ"ג, א) כותב שהרמב"ם לא הזכיר מלקות בהנאת בשר בחלב מפני שלוקים רק על הנאה דרך אכילה, ומכיוון שבבשר וחלב לוקים גם על אכילה שאין בה הנאה, כבר אין מקום בו ללקה על ההנאה בנפרד, שהרי בספר המצוות מנה את שניהם בלאו אחד.

➤ **הנאה מבשר בחלב האסור מדרבנן**

בעזרת ה', בעוד שני שיעורים, לאחר שנלמד על דברים שאסרו חכמים מפני שדומים לבשר בחלב, נעסוק בשאלה האם מותר להנות מהם.

איסור בישול

➤ **עישון ובישול בחמי טבריה**

תלמוד ירושלמי מסכת נדרים פרק ו הלכה א

רבנין דקיסרין שאלון – מעושן – מהו שיהא בו משום בישולי גוים, מהו שיהא בו משום תבשילי שבת, מהו שיהא בו משום בשר בחלב, מהו שיטבל למעשרות? הנודר מן המעושן – מהו שיהא מותר בתבשיל?

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה ו

➤ **מהו הבישול שאסרה תורה?**

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מד עמוד ב

מבשר בחלב לא גמרינן, דחידוש הוא. - ומאי חידוש? אילימא דהאי לחודיה והאי לחודיה שרי, ובהדי הדדי אסור - כלאים נמי, האי לחודיה והאי לחודיה שרי, ובהדי אסור! - אלא: דאי תרו ליה כולי יומא בחלבא - שרי, בשיל ליה בשולי - אסור.

לכאורה הקריטריון שהגמרא הציעה כתחליף לבישול הוא בליעה. האם חידוש התורה הוא שהבליעה היא לא הנושא, או שדרושה בליעה מסוימת?

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ד עמוד ב

אמר רב אחא בריה דרב איקא: אמר קרא + שמות כג+ לא תבשל גדי, דרך בישול אסרה תורה(וכך יודעים שמדובר בחלב, ולא בשומן החלב)

➤ **טיגון**

רש"י מסכת סנהדרין דף ד עמוד ב

דרך בישול - חלב /חי' לי קמוצות/ צלול כמים, ואיכא בישול, אבל חלב /חי' צרויה, לי סגולה/ אינו בישול אלא טיגון.

פתחי תשובה יורה דעה סימן פז ס"ק ג

עיין פרי"ח דגם טיגון בכלל בישול, אך המ"י בסל"מ כלל פ"ה ומהר"ם שיף בסוף הספר על חולין צידדו להקל דטיגון לא הוי בכלל בישול ואינו אסור בהנאה. ובהפסד מרובה יש להקל פמ"ג. וחם בחם בלא רוטב כתב הפמ"ג בפתיחה בשם רש"י דלא הוי דרך בישול ומותר בהנאה ע"ש. [ועיי' בתשובת ח"ס סי' צ"ז מ"ש בזה] ומ"מ אף באלו שאינם אלא דרבנן ומותר בהנאה צריך ליתנם לעובד כוכבים כך ולא יבשל מתחלה דא"כ עובר על הבישול ואסור בהנאה מה"ת דאף דהחתיכה בלעה שלא כדרך בישול מ"מ הרי אח"כ נתבשל הבשר עם החלב הבלוע בו וזה פשוט וכ"כ בתשובת נו"ב חיו"ד סי' כ"ו בד"ה ומזה:

בסוף הדברים הפתחי תשובה העלה נושא אחר – אם הבשר והחלב טוגנו יחד, או בלעו זה מזה באופן אחר – האם עדיין יהיה אסור לבשלם? האם זה יקרא בישול אחר בישול? זה מעלה את השאלה של בישול אחר בישול בבשר בחלב –

פרי מגדים יורה דעה משבצות זהב סימן קה ס"ק ב

עוד למדתי ממ"ש בהגהות שבסוף הספר דאסור לבשל חתיכה כבושה מעלי"ע בחלב דמעיקרא כבוש ועתה איסור תורה משמע חתיכה שבישלה בחלב כבר מותר לחזור ולבשלה מיהו בשר מבושל וחלב מבושל אסור

סימן פז - איסור בישול

לבשלן אח"כ יחד דיש בישול אחר בישול ולי"ד לשבת ואסור נמי בהנאה וכדבריו נראה בהלכות בשר בחלב אלא דכאן שהחתיכה בלועה מחלב אין איסור אלא במעיקרא כבוש והשתא בישול וגם זה צ"ע:

שו"ת שבות יעקב חלק א סימן לח

מה ששמע מתוך לשונו דלא הוי בישול אחר בישול בבוי"ח זה אינו דאף למאן דס"ל לענין איסור שבת אין בישול אחר בישול משום כיון דכבר נתבשל תו אין צריך בישול ולא הוי מלאכה כלל מ"מ לענין איסור בשר בחלב דאסור משום טעם כעיקר ודאי בכלל בישול הוא זה שמבשל יחד הבשר בחלב מחדש וה"ה לענין איסור בישול לבד דבב"ח דלמה שזה נאסר זה נאסר וגדולה מזו משמע בש"ס דחולין דף ק"ד ע"ב דאפי' בכלי שני שעולים יחד מקרי בשול לענין בשר בחלב אף שכבר נתבשלו שניהם תחלה כל א' לבדו שניהם אסורין מדאורייתא וגדולה מזו מצינו בתוחב כף חולבת בן יומו בתוך קדרה שמבשל בשר אסורין הכל בהנאה אם הכף בן יומו ואין ס' בבשר נגדו כמבואר בי"ד סי' צ"ד אף דחלב הבלוע בכף כבר נתבשל וגם הבשר אם איתא דמן התורה אינו נאסר דאין זה דרך בישול ה"ל להתיר בהנאה כמבואר בי"ד סי' פ"ז דכל בב"ח שאין נאסר מן התורה מותר בהנאה

שו"ת חתם סופר חלק ב יורה דעה סימן פב

אעוררהו במ"ש פרי"ח סי' צ"ד אדברי הש"ך סק"ד דכל בליעה ובליעה נעשה בב"ח =בשר בחלב= חדש יש לי עיון בזה אי שייך בבב"ח בישול אחר בישול הא לא תבעי לי דבשר דנתבשל בפ"ע עם חלב שנתבשלה בפ"ע ואח"כ נתבשלו זע"ז בודאי שייך ביה בב"ח דאורי"י מש"ס ר"פ כ"ה דמשני שמא יעלה באלפס רותח אבל אחר שכבר נתבשל הגדי בחלב אמו אם חזר ובשלו אפשר דלא שייך ב"י תו בב"ח דאורי"י ואפי' נצטנן ומחממו נמי לא דדוקא לענין שבת ה"ל כבשול משום דה"ל מלאכת מחשבת וכמ"ש ט"ז בא"ח סי' ש"ח סק"ד ומסולקת תלונית הפרי"ח ואע"ג שהש"ך לא נחית לכך.

שימו לב – מה הסברות שבישול אחר בישול יהיה אסור או מותר? האם יש הבדל בין בישול בשר מבושל עם חלב מבושל, וחימום של בשר וחלב שכבר בושלו יחד?

➤ האם שריפה נחשבת בישול?

דובב משרים חלק א' סימן ל' (ציטוט חלקי)

יש לצדד היתר ע"פ מ"ש מרן הכסף משנה (פ"א מהל' טומאת מת ה"ב), וא"ת אמאי לוקים על אכילת בשר בחלב, הא אין עונשים מן הדין, ותירץ בתירוץ ב', אי נמי לא אסרה תורה בישול בב"ח אלא כדי שלא יבא לאכול. והנה בפסחים (יא א) אמרינן שבשעת ביעור חמץ ליכא חששא דשמא יבא לאכול ממנו, משום שהוא עצמו מחזר עליו לשורפו, מיכל קאכיל מיניה, בתמיה

שו"ת שבות יעקב חלק א סימן לח

ומ"ש תו מכ"ת ולא מקרי מבשל מה שנתחמם בראש מפתילה ואותו פעם כשמבשל ממש קלי אסורא וביעורו מן העולם עכ"ל אנכי לא ידעתי מה חילוק יש דמה לי בשול פתילי או בשול אחר דהא אפי' הממסה את הדונג או את החלב או את הזפת הוי תולדה דמבשל לענין שבת ועיין ברמב"ם פ"ט מ"ה /מהל' שבת דין וי"ו /ו... וא"כ כ"ש כאן לענין בשר בחלב דהוי בישול אחר בישול וכיון שזה כבר נתבשל א"כ מיד שנתחמם מקרי יכול לאכול ע"י בישול כזו והוי דרך בישול שאסרי התורה נמצא קודם שמקלי קלי האסור עושה איסור בישול דהא אפי' חמום בכלי שני מקרי בשול לענין בשר בחלב לפי דעת הש"ס שכתבנו לעיל

ראה בעיונים תשובת הר צבי ותשובת יביע אומר העוסקים בבדיקות מעבדה. הם בעצם עוסקים בשאלה האם יש בישול אחר בישול, והאם יש איסור אם שורף אותם לגמרי.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט' הלכה ו'

המעושן והמבושל בחמי טבריה וכיוצא בהן אין לוקין עליו

מגיד משנה הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה ו'

סימן פז - איסור בישול

המעושן והמבושל וכו'. המעושן בעיא דלא איפשיטא בירושלמי בנדריים פרק הנודר מן המבושל וידוע שספק תורה להחמיר ואין לוקין עליו. והמבושל בחמי טבריא וכו' ג"כ נראה שם שהוא שוה למעושן ולגבי שבת שהמבשל בחמי טבריא פטור כנזכר בהל' שבת:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן פז סעיף ו
המעושן והמבושל בחמי טבריא, אין לוקין עליו.

ראה בדף הרחבות תשובת חתם סופר וציץ אליעזר למה בישול אסור ועישון מותר